

Nieuwsbrief

Vereniging van TBS-advocaten

tbsadvocaten.org
info@tbsadvocaten.org

2019, nummer 1

Voorwoord van voorzitter Job Knoester

Sven Kockelman: *“Naar wie hebt u beter geluisterd, naar deskundigen of naar de onderbuik?”*. Minister Sander Dekker: *“Beide, ik vind het heel belangrijk dat je het gevoel hebt dat straffen rechtvaardig zijn en geloofwaardig zijn. Ik vind dat dat beter kan. Maar je maakt zo’n wet natuurlijk ook met anderen”*. Sven Kockelman: *“Dus u heeft goed geluisterd naar mensen met verstand van zaken?”*.



Zo begon hun gesprek op 17 januari 2019 op Radio 1 over het wetsvoorstel rond voorwaardelijke invrijheidstelling. Dekker presenteert een oplossing voor een niet bestaand probleem als wordt gesteld dat daders van zware misdrijven voortaan niet meer vanzelfsprekend vrijkomen na tweederde detentie. Dat is al jaren niet meer het geval. Ook nu worden vergaande voorwaarden verbonden aan vervroegde invrijheidstelling. De Erasmus Universiteit bevestigde dit recent in een onderzoek naar de huidige wetgeving.

Als het voorstel wordt gepromoveerd tot wet gaat de voorwaardelijke invrijheidstelling maximaal twee jaar voor het einde van de straf in. Dat heeft voor mensen die veroordeeld worden tot gevangenisstraf en TBS verstreckende consequenties. In 1997 ging de Fokkensregeling in. Hierdoor begon TBS bij zo’n combinatievonnissen nadat eenderde van de gevangenisstraf was uitgezeten. In 2010 is deze regeling alweer afgeschaft en wordt eerst tweederde uitgezeten.

Door het nieuwe voorstel laat noodzakelijke behandeling nog langer op zich wachten.

Michael P. is tot 28 jaar cel en TBS veroordeeld voor doodslag op Anne Faber. Pas na 26 jaar start zijn TBS als het vonnis standhoudt. Het is als een hartpatiënt die een marathon loopt voor de operatie.

Heeft Dekker goed geluisterd naar mensen met verstand van zaken? Eind 2014 adviseerde de Taskforce behandelduur TBS de rechtspraak zo min mogelijk lange detentie te combineren met TBS om detentieschade te voorkomen. De Raad voor de Rechtspraak heeft medio 2018 geadviseerd het wetsvoorstel te heroverwegen. De Erasmus Universiteit concludeerde ook in 2018 dat de huidige wetgeving volstaat. De Raad van State heeft het wetsvoorstel begin dit jaar bekritiseerd. De RSJ concludeerde in de zomer van 2018 dat de veiligheid van de samenleving is gediend met een langere vervroegde invrijheidstelling dan in het wetsvoorstel. De RSJ vindt investering in goede voorlichting aan de samenleving over de noodzaak van resocialisatie voor de veiligheid belangrijk. Om dat te kunnen doen moet je wel de wet kennen. Op dit punt maakte Dekker in gesprek met Kockelman - vriendelijk gezegd - een zwakke indruk. Dat gold ook voor zijn praktijkkennis over TBS.

Onder andere Dekker wil meer TBS-opleggingen. Er is een toename sinds 2015. Die trend zal zich met de nieuwe wet niet voortzetten. Advocaten moeten verdachten goed voorlichten over ins en outs van TBS. Als het wetsvoorstel wordt ingevoerd wordt verdachten verteld dat detentieschade fors toeneemt bij een combinatievonnissen. Het antwoord laat zich raden: nog meer verdachten zullen zich verzetten tegen TBS-oplegging. Met gespecialiseerde advocaten zullen succesvolle strategieën worden ontwikkeld.

Dekker wil voelen dat straffen geloofwaardig zijn. Hij is Minister en leidt mede Nederland. In het belang van ons aller veiligheid zou hij er beter aan doen echt naar deskundigen te luisteren en zijn verstand in plaats van zijn gevoel te laten spreken.

Recent zei een rechter me dat de Vereniging van TBS-Advocaten precies op het goede moment is opgericht nu er zo veel om TBS te doen is. Mijn eerste gedachte was dat dat al zeker vijftien jaar het geval is. Nu denk ik dat hij gelijk had: met deze politiek is rechtsbijstand door specialisten aan mensen die TBS hebben of dat mogelijk krijgen harder nodig dan ooit.

Het is goed dat u er bent!

Laptops in FPC's

Eind augustus is door TBS Nederland een uniform [beleid](#) vastgesteld voor het gebruik van laptops en tablets door advocaten in TBS-klinieken. Mobiele telefoons en internet blijven verboden. In tegenstelling tot wat genoemd wordt in voornoemd beleid, is het niet langer nodig om de laptop/tablet voorafgaand aan het bezoek aan te melden. Wel moet het bezit van de apparatuur bij binnenkomst gemeld en bij vertrek getoond worden aan de portier.

Vergoeding dienstauto

TBS-gestelden die voor begeleid verlop gebruik maken van de dienstauto van de kliniek, kunnen daarvoor kosten in rekening worden gebracht. In artikel 56 RVT staat dat een TBS-gestelde zo nodig een vergoeding ontvangt voor een reis of reisgelegenheid naar de plaats van bestemming en voor de terugkeer, voor zover daarin niet bij een andere wettelijke regeling is voorzien. Uit een [uitspraak](#) van de RSJ van 24 juli 2002 volgt dat dit een discretionaire bevoegdheid van het hoofd van de inrichting is. De RSJ vindt een afwijzing van een verzoek om een vergoeding niet snel in strijd met de wet, noch onredelijk of onbillijk. In het kader van de zak- en kleedgeldregeling wordt immers over het algemeen voldoende geld gereserveerd om dit soort kosten zelf te kunnen betalen.

Handleiding aangifteplicht

Voor TBS-klinieken geldt op grond van artikel 53 lid 2 en 57 lid 4 RVT een aangifteplicht bij de politie als geconstateerd wordt dat de TBS-gestelde een strafbaar feit heeft gepleegd. Hiervoor is een Handleiding verplichte aangifte TBS opgesteld (zie [de website](#)). Daarin staat dat de aangifteplicht beperkt is tot strafbare feiten waarvoor een bevel tot voorlopige hechtenis kan worden gegeven. Voorlopige hechtenis is mogelijk bij misdrijven waarop de wet een gevangenisstraf van 4 jaar of meer stelt en enkele specifieke feiten (waaronder bedreiging, mishandeling en handel in softdrugs) die worden genoemd in artikel 67 Wetboek van Strafvordering.

Vanuit TBS-klinieken werd aangegeven dat deze regeling belemmerend werkt bij de behandeling van TBS-gestelden. Het zou ongewenste neveneffecten hebben. Daarom heeft [het WODC](#) de Handleiding geëvalueerd. De probleemstelling van het onderzoek luidde: 'In hoeverre wordt de gewijzigde regeling van het RVT uitgevoerd zoals beoogd en wat zijn hiervan de directe gevolgen?'.

Bij [besluit](#) van 21 juni 2018 zijn de artikelen 53 en 57 RVT aangepast. De termijn waarbinnen het hoofd van de inrichting aangifte moet doen is verruimd van 24 uur naar een week. De verlofmachtiging vervalt daarop niet alleen meer als het strafbare feit is begaan tijdens de TBS met dwangverpleging, maar ook tijdens 'de opname in de inrichting'. Daarmee wordt waarschijnlijk gedoeld op mensen die in de kliniek verblijven met een TBS met voorwaarden of een TBS met voorwaardelijk beëindigde dwangverpleging.

Spreekrecht slachtoffers bij TBS-verlengingszittingen

Minister Dekker heeft aangegeven spreekrecht voor slachtoffers tijdens TBS-verlengingszittingen in te willen voeren. Doel daarvan is om slachtoffers inspraak te geven in de door de rechter te stellen voorwaarden bij een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging. De Vereniging van TBS-advocaten heeft zich in de op 14 juni 2018 aan de Tweede Kamer toegezonden [position paper](#) uitgesproken tegen de invoering van een dergelijk spreekrecht. Ook de [Raad voor de Rechtspraak](#) ontraadt dit met klem. Het strafrechtstelsel wordt hierdoor zwaarder belast, terwijl geen voorafgaande, goede analyse heeft plaatsgevonden van de daadwerkelijke behoefte, systematische inpasbaarheid in het strafprocesrecht en de feitelijke baat in de praktijk voor slachtoffers en nabestaanden, aldus de Raad. Ook de [RSJ](#) heeft hierover negatief geadviseerd (op 5 september 2018) omdat het gaat om het vaststellen (door gedragsdeskundigen) van het recidivegevaar in het kader van een behandelmaatregel. Een grotere rol voor het slachtoffer strookt niet met de aard van een verlengingszitting.

Wel heeft het belang van de slachtoffers een grotere rol gekregen via invoering van de Wet Forensische Zorg. Daarmee wordt (o.a.) artikel 37c lid 2 Sr gewijzigd. De Minister kan daardoor in individuele gevallen niet alleen aanwijzingen aan de kliniek geven in het belang van de veiligheid, maar ook aanwijzingen die de belangen van slachtoffers kunnen dienen.

Opiniestuk Abdel Ytsma: verlofmodaliteiten mogelijk maken voor vreemdelingen in de TBS

In Veldzicht zitten TBS-gestelden zonder verblijfstatus. Als Veldzicht geen plaats meer heeft, gaat de TBS-gestelde in beginsel naar de Van Mesdagkliniek. De bedoeling is dat deze groep een behandeling krijgt die gericht is op terugkeer naar het land van herkomst. Maar die behandeling gaat met weinig benefits, namelijk geen resocialisatieverloven, gepaard. Voor deze groep verpleegden is alleen begeleid verlof mogelijk als dit ten behoeve is van het vertrek uit Nederland. In de praktijk gaat het dan om het ophalen en aanvragen van een reisdocument bij een consulaat. Resocialisatieverlof voor TBS-gestelden zonder rechtmatig verblijf is dus niet aan de orde. Dat is merkwaardig. Bij de voorlichting aan het publiek over verlof tijdens TBS schrijft de Rijksoverheid namelijk dat *'het verlof een belangrijk onderdeel van de behandeling van een terbeschikkinggestelde (tbs'er) is. Tijdens het verlof kan een tbs'er oefenen met het verblijf buiten de tbs-kliniek. Ook kunnen de behandelaars zo beoordelen of de behandeling goed verloopt'*, aldus de rijksoverheid. Een TBS-behandeling zonder verlofmogelijkheden is gelijk het leren zeilen in een gymzaal: je leert het niet binnen.

De overheid vindt dat zij de vreemdelingen in de TBS wel een beetje fatsoenlijk behoort over te dragen aan het land van herkomst. Alleen heeft niemand een flauw idee als hij wordt overgedragen aan het land van herkomst of die behandeling zonder verloven wel heeft bijgedragen aan de vermindering van het delictgevaar. En dan is de vraag of Nederland dit wel kan maken tegenover de landen van herkomst.

Verloven maken een essentieel onderdeel uit van de behandeling en resocialisatie van de verpleegde. Ik ben met [de Penitentiare Kamer van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden](#) van mening dat de vreemdeling in de TBS voorbereid moet worden op terugkeer in de maatschappij. Met 'maatschappij' wordt maatschappij in het algemeen bedoeld. Bij verloven in het kader van TBS met verpleging is nog geen sprake van terugkeer in de maatschappij, maar van een voorbereiding daarop. Daarom zou hij in Nederland resocialisatieverloven moeten kunnen praktiseren. Dit zou overigens de kwaliteit van leven in Veldzicht behoorlijk verhogen. Van daadwerkelijke terugkeer in de maatschappij is pas sprake als de verpleging (voorwaardelijk) wordt beëindigd. Daarom zouden wat mij betreft de diverse verlofmodaliteiten tijdens de verpleging ingezet moeten kunnen worden. Dit vergt onder meer een aanpassing van de Verlofregeling TBS en het Beleidskader repatriëring vreemdelingen in de TBS (beleidskader). De RSJ stelde in zijn advies van 30 november 2012 over het beleidskader al vast dat zonder verlof niet aangetoond kan worden dat het recidiverisico is verminderd.

Door een aanpassing in genoemde regelingen wordt recht gedaan aan de wettelijke doelstellingen van de TBS met verpleging, namelijk behandeling en voorbereiding op terugkeer in de samenleving. Eerst dan kun je met goed fatsoen een ongewenst verklaarde vreemdeling overdragen aan het land van herkomst. Het zou goed zijn als de RSJ de knelpunten van de vreemdelingen in de TBS nader onderzoekt en opnieuw advies uitbrengt aan de Minister.

Vierjaarsrapportage

Op 1 juli 2018 zijn de artikelen 509o lid 4 Sv en 47 RVT aangepast aan het al gewijzigde beleid dat elke vier in plaats van de (toen nog) wettelijke zes jaar pro justitia-rapportage moet worden opgesteld door twee onafhankelijke gedragsdeskundigen.

Bij een verlengingszitting bij de [rechtbank Amsterdam](#) op 26 september 2018 bleek dat deze rapportages niet opgesteld waren omdat de TBS-gestelde weigerde daaraan mee te werken. De rechtbank vond het niet nodig daartoe alsnog opdracht te geven en heeft beslist zonder dat er vierjaarsrapportages opgesteld waren.

Toelatingseisen Vereniging van TBS-Advocaten

Bij de oprichting van de Vereniging werd als eis voor lidmaatschap gesteld dat de TBS-advocaat minstens twaalf TBS-zaken per jaar moet doen. Daaronder vielen TBS-verlengingsprocedures, maar ook procedures die verband houden met de rechtspositie van (potentiële) TBS-gestelden, zoals beklagzaken. Het bestuur zal op de **ALV van 27 maart 2019** een voorstel doen om deze toelatingseisen aan te passen in die zin dat maximaal zes van die twaalf zaken beklagzaken mogen zijn.

Gedragbeïnvloedende en vrijheidsbeperkende maatregelen (GVM)

Sinds 1 juli 2018 kan de rechter op grond van artikel 38z Sr een GVM (ook wel 'levenslang toezicht' genoemd) opleggen. De combinatie met TBS is mogelijk, ook als de veroordeelde volledig ontoerekeningsvatbaar is verklaard. De combinatie met artikel 37 Sr (opname in een psychiatrisch ziekenhuis) kan niet. Het opleggen van een GVM is mogelijk als alternatief voor TBS als door een weigering mee te werken aan PJ-rapportage een stoornis niet is vast te stellen. Of als er geen sprake is van een stoornis, maar wel van recidivegevaar. Een GVM kan een oplossing zijn voor veroordeelden aan wie een gemaximeerde TBS is opgelegd, maar van wie niet verwacht wordt dat zij na vier jaar uitbehandeld zijn. Of in combinatie met een TBS met voorwaarden, waardoor een behandelverplichting ook na negen jaar nog opgelegd kan worden.

De officier van justitie moet bij de vordering ervan een reclasseringsadvies overleggen. De rechter moet de GVM al bij het veroordelend vonnis opleggen. Uiterlijk dertig dagen voor het einde van de daaruit voortvloeiende gevangenisstraf of TBS-maatregel moet de officier van justitie de tenuitvoerlegging van de maatregel vorderen. Wil hij dat de veroordeelde een behandelverplichting wordt opgelegd, dan moet hij ook een 'medische' verklaring overleggen. Het is de vraag of daar een psychologisch rapport onder verstaan wordt. Als de officier van justitie geen tenuitvoerlegging vordert, dan vervalt de GVM van rechtswege als de TBS eindigt. De officier van justitie kan niet altijd op voorhand weten wanneer een TBS precies eindigt. Het is mogelijk dat hij bij een onverwachte afwijzing van de vordering tot verlenging (bijvoorbeeld door het Gerechtshof, waarna die beslissing direct onherroepelijk is) niet tijdig de tenuitvoerlegging van de GVM heeft gevorderd. Tegen de beslissing tot tenuitvoerlegging van de GVM kan de veroordeelde binnen veertien dagen na betekening van die beslissing in hoger beroep gaan bij de Penitentiare Kamer van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden.

Tot nu toe is slechts in één strafzaak (ambtshalve) door [de rechtbank Rotterdam](#) een GVM opgelegd, in combinatie met een gevangenisstraf en een TBS met voorwaarden.

Passantenwachtijdvergoeding

Naar aanleiding van de arresten van het EHRM inzake Brand en Morsink is het beleid geworden dat TBS-gestelden een schadevergoeding krijgen als zij langer dan vier maanden in een HvB op plaatsing in een TBS-kliniek moeten wachten. Artikel 6.3 Wet Forensische Zorg codificeert dit. De plaatsing van de TBS-gestelde moet binnen vier maanden plaatsvinden. Die termijn kan steeds met vier maanden verlengd worden. Lid 2 is interessant. Daarin wordt aangegeven dat een TBS-gestelde, zolang er nog geen opname kan plaatsvinden, gedurende maximaal een jaar in een instelling kan worden geplaatst, die als organisatorisch verband deel uitmaakt van een PI. Daarmee wordt het PPC bedoeld. Uit de Memorie van Toelichting blijkt dat het Ministerie plaatsing op een PPC-afdeling (mits aan bepaalde voorwaarden voor behandeling wordt voldaan) ziet als 'behandeling' in de zin van de BVT. Het is de vraag in hoeverre het Ministerie dan nog bereid is om een passantenwachtgeldvergoeding te betalen. Juist nu de wachtlijsten voor opname in TBS-klinieken (m.n. door personeelstekorten) oplopen, kan dit nadelig voor passanten zijn.

Enkel hoger beroep tegen afwijzing VO niet mogelijk

Als de TBS met een jaar wordt verlengd, maar het verzoek tot voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging wordt afgewezen, kan je niet enkel tegen die afwijzing in hoger beroep gaan. De Penitentiare Kamer is van mening dat alleen tegen de hele beslissing geappelleerd kan worden, waarbij het risico bestaat dat de TBS alsnog met zelfs twee jaar wordt verlengd, met voortzetting van de dwangverpleging. In artikel 509v lid 2 Sv staat dat enkel tegen de verlenging kan worden geappelleerd gelijktijdig met de beslissing over de VO, als die tweede beslissing later wordt genomen. Als algehele afwijzing van de vordering is bepleit en de rechter houdt de zitting aan ten behoeve van onderzoek naar de mogelijkheden van VO, moet je dus op die tweede beslissing wachten voordat je in hoger beroep kunt gaan. Er staat niet expliciet dat niet enkel tegen de afwijzing van het verzoek tot VO kan worden geappelleerd, maar daar gaat het Gerechtshof dus wel van uit.

Gemaximeerde TBS niet meer gemaximeerd vanaf VO

Bij de oplegging van TBS met dwangverpleging voor een niet-gewelddelict (bijvoorbeeld verbale bedreiging, bezit kinderporno, brandstichting zonder gevaar voor personen) is de TBS met dwangverpleging gemaximeerd tot vier jaar. Als de dwangverpleging binnen die termijn voorwaardelijk beëindigd (VO) wordt, kan die VO vervolgens onbeperkt worden verlengd. De vraag is welke consequentie het overtreden van voorwaarden dan heeft. Stel: iemand krijgt na drie jaar VO. Overtreedt hij de voorwaarden, kan hij dan na de hervatting van de dwangverpleging voor hooguit het resterende ene jaar in een TBS-kliniek worden opgenomen of beginnen die vier jaar dan opnieuw? In het [arrest van de Penitentiaire Kamer](#) van 5 november 2012 overweegt het Hof: "Op grond daarvan komt het hof tot de conclusie dat de dwangverpleging is gemaximeerd. Dit betekent dat, mocht de hervatting van de dwangverpleging worden bevolen, deze beperkt is tot maximaal vier jaar minus de reeds ondergane periode van dwangverpleging". Hoewel deze situatie in de rechtspraak nog niet aan de orde is geweest, kan hieruit afgeleid worden dat in het genoemde voorbeeld slechts één jaar dwangverpleging resteert als de voorwaarden van de VO worden overtreden.

Voor sommige TBS-gestelden is dit reden om niet met een VO in te stemmen, waardoor de TBS automatisch na vier jaar afloopt. Voor andere TBS-gestelden is dit juist reden om vlak voor het einde van die vier jaar met een VO in te stemmen, zodat de zorg en begeleiding voortgezet worden.

In een verlengingszaak bij [de rechtbank Overijssel](#) (18 september 2018) was sprake van een gemaximeerde TBS waarvan drie jaar verstreken waren. De vraag lag voor of de dwangverpleging al dan niet voorwaardelijk beëindigd moest worden. De verdediging verzette zich niet tegen de verlenging van de TBS met een jaar, maar wel tegen de voorwaardelijke beëindiging omdat de TBS-gestelde daardoor in een ongunstigere rechtspositie zou komen te verkeren. De gemaximeerde TBS met dwangverpleging zou daarmee immers een ongemaximeerde TBS met voorwaardelijk beëindigde dwangverpleging worden.

Ondanks verzet tegen de VO, ging de rechtbank daar wel toe over. De rechtbank ging daarbij uitgebreid in op de vraag of een gemaximeerde TBS binnen die vier jaar door de rechter beëindigd kan worden als er conform artikel 509t lid 2 Sv nog geen jaar VO is geweest. De rechtbank meende van niet en verlengde de TBS met een jaar, onder gelijktijdige voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging.

Eerder al oordeelde dezelfde [rechtbank](#) op 16 februari 2016 dat artikel 509t lid 2 Sv ook van toepassing is op een gemaximeerde TBS. Daarbij verwijst de rechtbank naar een kamerstuk, dat overigens niet expliciet zegt dat artikel 509t lid 2 Sv van toepassing is. Door de toenmalige Staatssecretaris is tijdens een bespreking met de Tweede Kamer over het rapport van de Taskforce TBS juist expliciet aangegeven dat van de regel dat er minimaal een jaar voorwaardelijke beëindiging dient te worden toegepast, bij een vierjarige gemaximeerde TBS geen sprake is.

Recent oordeelde [de rechtbank Noord-Nederland](#) (op 22 januari 2019) ook dat het gemaximeerde deel van de TBS enkel ziet op de periode van dwangverpleging. Vanaf het moment dat de dwangverpleging voorwaardelijk is beëindigd, is de TBS niet langer gemaximeerd.

Nieuwsbrief voor patiënten

Naast een nieuwsbrief voor juristen heeft de Vereniging een [nieuwsbrief voor TBS-gestelden](#) gemaakt die binnen de klinieken (FPC's en FPK's) wordt verspreid.

Rapportages van de reclassering inzien

TBS-gestelden hebben het recht hun eigen reclasseringsrapportages in te zien. Dat kan via het cliëntportaal van de reclassering. Daarvoor moet ingelogd worden met de DigiD van de TBS-gestelde op: <https://online.reclassering.nl/cliëntportaal>

Deskundigen

Extra deskundige aanwezig

Op grond van artikel 228 lid 4 Sv is de verdachte bevoegd om een deskundige aan te wijzen die bij het onderzoek van de door de RC benoemde deskundige aanwezig mag zijn, daarbij aanwijzingen mag geven en opmerkingen mag maken. Hij kan dus toezien of de benoemde deskundige zijn werk goed doet. Een verzoek om zo'n tweede deskundige aan te wijzen moet binnen een week na de kennisgeving aan de verdachte van de benoeming van de eerste deskundige aan de RC en OvJ worden gedaan. Dit artikel is niet van toepassing op TBS-verlengingszittingen.

Nieuwe samenstelling rechtbank/hof

Als een zitting (in de opleggingsfase) wordt aangehouden, wordt het onderzoek ter terechtzitting opnieuw aangevangen als de rechtbank niet in dezelfde samenstelling zit. Dat hoeft niet als de OvJ en verdediging toestemming geven door te gaan waar ze de vorige keer gebleven waren (artikel 322 lid 3 Sv, via artikel 415 Sv geldt dit ook in hoger beroep). Als de verdediging daarvoor geen toestemming geeft, betekent dat dat opnieuw beoordeeld moet worden of een verdachte Pro Justitia onderzocht moet worden. Indirect kan dat betekenen dat er nieuwe rapportages opgesteld moeten worden als op dat moment de rapportages ouder dan een jaar zijn. Dat betekent een nieuwe beoordeling van de stoornis en het recidivegevaar van de verdachte.

Welke deskundige benoemen?

Op grond van artikel 227 Sv lid 2 wordt de specifiek door de verdediging verzochte deskundige benoemd, tenzij het belang van het onderzoek zich daartegen verzet. De RHC in Leeuwarden draaide die regel om: de door het NIFP voorgestelde deskundige wordt benoemd, tenzij er specifieke redenen zijn om daarvan af te wijken. Het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden heeft in [de beslissing van 19 juli 2018](#) expliciet bepaald dat de RHC de door de verdediging voorgestelde deskundigen had moeten benoemen. Evenwel stelt het Gerechtshof dat de wel benoemde deskundigen ingeschreven staan in het NRGD en dus dat van hun deskundigheid uitgegaan kan worden. Ook was door de verdediging niet onderbouwd dat de wel benoemde deskundigen niet deskundig waren en de gebruikte onderzoeksmethoden ondeugdelijk zouden zijn. Daarom bestond er geen noodzaak om de voorgestelde deskundigen alsnog te benoemen en werd het verzoek daartoe afgewezen. Feitelijk komt deze uitspraak erop neer dat de RHC zonder consequenties zelf mag bepalen wie benoemd wordt, zolang die deskundigen maar deskundig (want ingeschreven in het NRGD) zijn en de gebruikelijke onderzoeksmethoden gebruiken.

Besluit tarieven in strafzaken 2003

Dit [besluit](#) regelt de indexering van de tarieven voor de vergoedingen van Pro Justitia-rapporteurs voor hun werkzaamheden, tijdverzuim en reis- en verblijfkosten. Per 1 januari 2019 zijn de tarieven opnieuw [geïndexeerd](#).

In een [uitspraak van het Gerechtshof Amsterdam](#) d.d. 21 september 2018 stond de vergoeding van het hogere uurtarief dan waarin de Wet tarieven in strafzaken voorziet, centraal. Door de RC was op verzoek van de verdediging een specifieke deskundige benoemd om een rapport op te stellen. Dat rapport heeft het onderzoek ter terechtzitting gediend. Afgesproken werd dat de meerkosten voor rekening van de verdediging zouden komen. De verdediging verzoekt na het onherroepelijk worden van de strafzaak alsnog vergoeding van die meerkosten. Mede omdat de verdediging niet aannemelijk gemaakt heeft waarom deze deskundige geschikter zou zijn dan de door de RC voorgestelde deskundige (en omdat ingestemd was met het voor eigen rekening nemen van de meerkosten) wordt dit verzoek afgewezen.

15-minners-zorgconferenties

Voor een drie(hoek)gesprek in het kader van de afspraken die op het congres van Lunteren zijn gemaakt (advocaat, behandelaar, TBS-gestelde) geldt een vergoeding van € 250,00, voor een zorgconferentie (15+), georganiseerd door het ministerie € 600,00. Voor een zorgconferentie aangaande een TBS-gestelde die minder dan 15 jaar TBS heeft en die wordt geïnitieerd door de TBS-kliniek zelf (met toestemming van het ministerie) geldt ook een vergoeding van € 600,00, inclusief BTW en reiskosten, te declareren bij de kliniek.

Toevoegbeleid longstay-beslissingen

Voor het maken van opmerkingen aan de LAP over de voorgenomen verlenging van een plaatsing op de LFPZ (longstay-afdeling) kan een toevoeging met zaakcode Z250 (strafrecht – overige zaken, 4 punten) worden aangevraagd, net als voor rechtsbijstand betreffende de plaatsing op de longstay-afdeling. Voor beroep tegen beslissingen hieruit voortvloeiende, wordt ook gebruik gemaakt van de zaakcode Z250, omdat het onlogisch is om bij een beroep van zaakcode te wisselen. Voor het beroep geldt dus niet de zaakcode Z080, die normaal gesproken voor procedures bij de RSJ gelden (geschillen/klachtzaken gedetineerden, 3 punten).

Codering Raad voor Rechtsbijstand

Zowel voor TBS-verlengingszaken als voor de procedure van hervatting van de dwangverpleging geldt voor de Raad voor Rechtsbijstand dezelfde zaakcode: Z060. Dat kan tot afwijzing van de last tot toevoeging leiden wegens (vermeende) dubbelheid. Daarom heeft de Vereniging van TBS-advocaten de Raad voor Rechtsbijstand verzocht te differentiëren naar zaaksoort. Op dit moment is onbekend of de Raad daartoe overgaat.

Toevoegbeleid beklagzaken

In beginsel worden TBS-gestelden zelfredzaam geacht in het indienen van klachten, reden dat daarvoor geen toevoeging wordt verstrekt. Enkel als sprake is van feitelijke dan wel juridische complexiteit, dan wel een zwaarwegend belang, verstrekt de RvR een toevoeging (Z080). Er is sprake van juridische complexiteit als bepaalde procedures niet goed zijn gevolgd en de TBS-gestelde de rechtmatigheid van de beslissing bestrijdt. Er kan sprake zijn van een zwaarwegend belang als de persoonlijke integriteit van de TBS-gestelde aanmerkelijk wordt aangetast. De RvR hanteert een [lijst](#) met situaties waarin daarvan sprake kan zijn. Voor een verzoek tot schorsing van de beslissing bij de RSJ wordt geen afzonderlijke toevoeging verstrekt.

Kosten bewindvoering

Aan het aanvragen van een beschermingsbewind zijn kosten verbonden. Naast de opstartkosten van enkele honderden euro's bedraagt de maandelijkse eigen bijdrage € 94,33 of € 122,00, afhankelijk van de vraag of sprake is van problematische schulden. Voor de vergoeding hiervan kan bijzondere bijstand worden aangevraagd. Als een TBS-gestelde een bewindvoering tijdens proefverlof of VO had, loopt die automatisch door als het verlof ingetrokken wordt of de dwangverpleging hervat wordt. Maar formeel beheert het hoofd van de inrichting het eigen geld van de TBS-gestelde (artikel 40 lid 2 RVT). Het bewind wordt daardoor een 'slapend' bewind. De kosten van het bewind lopen dan wel door. Zolang de TBS-gestelde in de kliniek verblijft, heeft hij geen recht meer op bijzondere bijstand en zullen de kosten uit het eigen spaartegoed voldaan moeten worden. Sommige klinieken zijn bereid een deel van die kosten te dragen. Als verwacht wordt dat het verblijf in de kliniek lang zal duren, is het raadzaam beëindiging van het bewind te vragen aan de kantonrechter. Ook daar zijn [kosten](#) (waaronder griffierechten) aan verbonden.

Mocht de TBS-gestelde tegen zichzelf beschermd moeten worden voor grote uitgaven, dan kan het bewind gepubliceerd worden. Het wordt dan ingeschreven in het [CCBR](#) (centrale curatele- en bewindregister). Overeenkomsten die de TBS-gestelde daarna zonder instemming van de bewindvoerder sluit, zijn nietig.

Beleid weigerende observandi

Op 8 oktober jl. heeft Minister van Rechtsbescherming Sander Dekker [een brief](#) aan de Tweede Kamer gestuurd waarin hij zijn beleid uiteenzet voor weigerende observandi. Dat beleid bestaat met name uit het beter uitleggen van de (al bestaande) juridische mogelijkheden. Zo is het de rechter die vast moet stellen of van het juridische begrip 'stoornis' sprake is. Daarvoor is geen medische vaststelling van een stoornis nodig. Ook wijst hij erop dat niet alleen gekeken moet worden naar de aanwezigheid van een stoornis, maar ook naar het toekomstige gevaar.

Eerder al heeft hij via de Wet Forensische zorg de mogelijkheden verruimd om medische gegevens van weigeraars op te vragen (zie hierover [de website](#)). Feitelijk bestaat die mogelijkheid nog niet, omdat het Besluit dat de werkwijze van de multidisciplinaire commissie (die over de bruikbaarheid van de medische gegevens moet adviseren) regelt, nog niet is aangenomen.

In een zeer uitvoerig [rapport van het WODC](#) heeft het WODC het aantal weigeraars (en wat de rechter daarmee doet) onderzocht. Hieruit blijkt dat het zeker niet onmogelijk is om TBS op te leggen bij weigeraars.

Om TBS aantrekkelijker te maken heeft de Minister [het beleidskader LFPZ](#) (voorheen: longstay) en de verlofregeling voor LFPZ-patiënten gewijzigd.

Nieuw beleidskader LFPZ

Per 1 januari 2019 geldt [het nieuwe beleidskader LFPZ](#). De belangrijkste wijzigingen zijn:

- er wordt niet meer gesproken over 'Longstay', maar over 'Langdurige Forensische Psychiatrische Zorg';
- de tussentijdse toets van de LAP volgt voortaan de TBS-verlengingscyclus, dus vindt in elk geval iedere twee in plaats van drie jaar plaats (soms zelf weer na een jaar), waarbij het de bedoeling is dat de verlengingsrechter ook op de hoogte is van het recente advies van de LAP;
- TBS-gestelden die ongewenst vreemdeling zijn, maar niet gerepatrieerd kunnen worden naar hun land van herkomst, kunnen, mits zij voldoen aan de criteria voor een LFPZ-indicatie, op een LFPZ-voorziening geplaatst worden;
- Onbegeleid verlof wordt mogelijk voor maximaal twee keer één jaar, ter voorbereiding van het opheffen van de LFPZ-indicatie en een overplaatsing naar een vervolgsysteem, als onderdeel van een uitstroomplan.

TBS ondanks weigering meewerken PJ-rapportage

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, 5 november 2018](#)

In dit arrest legt het gerechtshof een verdachte TBS met dwangverpleging op, ondanks dat zij weigerde mee te werken aan het PJ-onderzoek in het PBC. Op grond van artikel 37 lid 3 Sr kan ondanks het ontbreken van recente rapportages dan toch TBS opgelegd worden. Het gerechtshof overweegt dat dit is om te voorkomen dat de verdachte het in zijn macht heeft om de uitkomst van de rechterlijke beslissing over zijn toerekeningsvatbaarheid te bepalen. Het gerechtshof behandelt vervolgens alle bronnen waar het zich op baseert en op grond waarvan toch een stoornis wordt vastgesteld. De consistent aanwezige en de hardnekkigheid van de eerder vastgestelde stoornis alsmede de moeilijke behandelbaarheid ervan maken dat het gerechtshof die stoornis (nog steeds) aanwezig achtte ten tijde van het delict.

Aanpassingen verlofregeling Teevenjaar

Binnenkort zal de verlofregeling TBS aangepast worden. De belangrijkste wijziging is de toepassing van het Teevenjaar na het plegen van een nieuw strafbaar feit. Voorheen betekende dat een jaar lang geen verlof voor de TBS-gestelde. Dat wordt anders. Uitgangspunt blijft dat het verlof komt te vervallen als de TBS-gestelde verdacht wordt van een nieuw strafbaar feit. Maar indien sprake is van zwaarwegende omstandigheden en die nieuwe verdenking is afgedaan met een sepot, transactie of strafbeschikking, dan kan binnen dat jaar opnieuw een verlofmachtiging aangevraagd worden. In dat geval geldt het Teevenjaar niet. Hoewel het de bedoeling was dat deze nieuwe regeling op 1 januari 2019 in zou gaan, is nog niet bekend wanneer die daadwerkelijk ingaat. Behandelaren van TBS-gestelden op wie het Teevenjaar op dit moment van toepassing is, zijn door het Ministerie geïnformeerd over de aanstaande wijziging.

Dwangbehandeling

De RSJ heeft op 13 september 2018 [een uitspraak](#) gedaan over dwangbehandeling in de TBS en geeft daarbij een nieuwe interpretatie van artikel 16c en 16b BVT. De RSJ bespreekt de twee vormen van dwangbehandeling, die naast de 'noodmedicatie' van artikel 26 BVT bestaan:

- **a-dwangbehandeling:** er is geen sprake van (de dreiging van) onmiddellijk gevaar maar van een mogelijk ongunstige of uitzichtloze situatie op termijn indien en voor zover behandeling met medicatie uitblijft, uiteindelijk leidende tot gevaar voor de persoon zelf of anderen. Het gaat dus om het ontbreken van uitzicht op verbetering van de toestand van de betrokkene en/of het ontbreken van een resocialisatietraject, waardoor op den duur ook sprake kan zijn van gevaar voor derden. Er hoeft niet direct te worden ingegrepen.
- **b-dwangbehandeling:** hierbij gaat het om personen die vanwege hun gedrag gevaar in de inrichting opleveren en waarbij dreiging van gevaar op zichzelf al voldoende kan zijn. Het gaat dan doorgaans om agressief gedrag van de betrokkene naar zichzelf of derden of hinderlijk gedrag van de betrokkene waardoor agressie van anderen kan worden opgeroepen of zodanige verstoring van het leefmilieu op de groep dat groepsgenoten ernstig benadeeld worden in hun behandelingsproces. Het kan dan gaan om direct gevaar maar ook om de dreiging van gevaar, die naar inschatting van de inrichting zonder medicatie is te verwachten.

Anders dan de RSJ eerder heeft overwogen, hoeft bij de b-dwangbehandeling geen sprake te zijn van de noodzaak tot ogenblikkelijk ingrijpen met medicatie. Er hoeft dus geen onmiddellijk dreigend gevaar meer te zijn. Als de noodzaak tot ingrijpen ogenblikkelijk bestaat, moet (indien het behandelingsplan daarin niet voorziet) dwangbehandeling als bedoeld in artikel 26 BVT ('noodmedicatie') plaatsvinden. Het gaat hier dan om de overbrugging van een noodsituatie. Mits onderbouwd, is het aan het hoofd van de inrichting om te kiezen tussen de a- en b-dwangbehandeling. Ook als voldaan is aan de criteria van de b-dwangbehandeling, kan het hoofd om behandelinhoudelijke redenen en vanuit zijn zorgplicht de voorkeur geven aan toepassing van a-dwangbehandeling.

Rechtspraak

Ongemaximeerde TBS met voorwaarden

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 22 september 2016](#)

Op 1 juli 2010 is artikel 38e Sr in die zin gewijzigd dat een TBS met voorwaarden niet langer maximaal vier, maar maximaal negen jaar kan duren. Deze wijziging gold niet voor TBS-gestelden aan wie op dat moment al een onherroepelijke TBS met voorwaarden was opgelegd. Op 27 juni 2012 legde de rechtbank Amsterdam iemand een TBS met voorwaarden op en overwoog daarbij expliciet dat die maximaal vier jaar kon duren. Het indexdelict was immers gepleegd vóór de inwerkingtreding van de wet en in die wijziging zag de rechtbank een verzwaring van het sanctierecht. Daarom zou op grond van artikel 1 Sr gekozen moeten worden voor de voor de TBS-gestelde meest gunstige regeling.

Daarvan is ook steeds uitgegaan door de reclassering, de TBS-gestelde en de officier van justitie bij de eerste verlengingszitting alsook de eerste verlengingsrechter zelf. Toen de TBS vier jaar duurde en de officier van justitie toch een vordering tot verlenging indiende, besloot de rechtbank tot afwijzing van de verlengingsvordering in verband met de bij de TBS-gestelde gerechtvaardigde verwachting dat zijn TBS maximaal vier jaar zou duren. Het OM is hiertegen in hoger beroep gegaan.

Het gerechtshof overweegt dat artikel 38e Sr de maximale duur van de – op vordering van het OM door de verlengingsrechter te bepalen – tenuitvoerlegging van de TBS betreft. Het is dus aan de verlengingsrechter en niet aan de opleggingsrechter om de duur van de TBS te bepalen. De wetswijziging kan dan ook niet worden aangemerkt als een wijziging van wetgeving ten aanzien van de strafbaarstelling of de strafbedreiging en brengt dus geen verandering in de regels van het sanctierecht (het gaat namelijk enkel om de tenuitvoerlegging daarvan). En artikel 1 Sr is niet van toepassing omdat die zich beperkt tot lopende vervolgingen. Daarvan is bij de verlenging van de tenuitvoerlegging van de TBS geen sprake. Het is dus niet van belang of de nieuwe regeling gunstiger is of niet.

De veiligheid van anderen is een rechtens te respecteren belang dat zwaarder weegt dan eventueel bij de TBS-gestelde opgewekte verwachtingen. Die verwachtingen hadden in ieder geval niet meer (gerechtvaardigd) kunnen bestaan na de uitspraak van [de Hoge Raad](#) van 19 februari 2013. Het gerechtshof verlengt de TBS alsnog.

Bij verlenging aanwezig stoornis

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 5 juli 2018

Het gerechtshof overweegt dat de behandeling van het hoger beroep, te weten zes maanden na het instellen ervan, in strijd is met de redelijke termijn bedoeld in artikel 6 EVRM. Gelet op de aard en strekking van de maatregel verbindt het Hof daaraan geen consequenties, anders dan de vaststelling ervan. *[NB: Over het algemeen geldt een langere termijn dan vijf maanden als overschrijding van de redelijke termijn]*

Voor de oplegging van TBS is nodig dat ten tijde van het delict een stoornis aanwezig was. De wet stelt die eis niet voor de verlenging ervan. [Het Hof](#) heeft bij beslissing van 20 december 2012 evenwel bepaald dat ook ten tijde van de verlenging sprake moet zijn van een stoornis, gelet op de aard en strekking van de maatregel en de in het kader van de oplegging ervan geldende eisen. Er moet dus sprake zijn van een pathologisch bepaald recidivegevaar.

In deze uitspraak van 5 juli 2018 wordt die eis herhaald, met de kanttekening dat de bij de verlenging aanwezige stoornis niet dezelfde stoornis hoeft te zijn als die tijdens het indexdelict aanwezig was. Een relatie tussen de bij de verlenging aanwezige stoornis en het indexdelict is evenmin vereist.

Verlenging tijdens voorarest nieuw strafbaar feit

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 12 juli 2018

De TBS-gestelde heeft een nieuw strafbaar feit gepleegd en zit daarvoor in voorarrest. De vordering tot verlenging was een paar dagen daarvoor ingediend.

De advocaat verzoekt primair afwijzing van de vordering tot verlenging om de strafrechter in de nieuwe strafzaak de ruimte te bieden om, indien noodzakelijk, wederom TBS op te leggen. Het gerechtshof merkt op dat het die rechter vrijstaat in die zaak een nieuwe TBS op te leggen en dat daarmee de huidige TBS van rechtswege komt te vervallen (artikel 381 lid 1 Sr).

Subsidiar verzoekt de advocaat aanhouding van de zaak tot het PJ-onderzoek in de nieuwe zaak is afgerond en de strafrechter die zaak heeft beoordeeld, zodat met de uitkomsten daarvan rekening kan worden gehouden. Het gerechtshof overweegt dat het op grond van zowel artikel 509x Sv als artikel 5 EVRM zo spoedig mogelijk dient te beslissen op een vordering tot verlenging. Daarnaast kan de uitkomst van de strafzaak nog lang duren, gelet op de mogelijkheden van hoger beroep en cassatie. Het verzoek tot aanhouding wordt daarom afgewezen.

Toch TBS ondanks stigma

Gerechtshof Amsterdam 25 juli 2018

De verdachte wordt vervolgd voor mishandelingen van personeel van een FPK, waar hij op basis van een BOPZ-machtiging verbleef. Het PBC adviseert TBS met dwangverpleging, een andere deskundige adviseert plaatsing in Trajectum op basis van artikel 37 Sr omdat de TBS-maatregel, vanwege het daarmee verbonden stigma, in de praktijk tot problemen leidt bij de uitplaatsing naar vervolgvoorzieningen. Het gerechtshof overweegt: "Hoewel de deskundige hier mogelijk een wezenlijk probleem aankaart, rechtvaardigt zijn argument in dit geval geen andere uitkomst" dan oplegging van TBS met dwangverpleging.

Begeleiding blijft bij VO hetzelfde

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 1 november 2018

De kliniek adviseert verlenging van de TBS met dwangverpleging. De reclassering adviseert voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging. De feitelijke begeleiding is in beide situaties precies hetzelfde. Een VO zal daarom niet tot een toename van het recidiverisico leiden. Het gerechtshof beëindigt de dwangverpleging voorwaardelijk.

Oplegging TBS te zwaar middel

Rechtbank Amsterdam, 8 augustus 2018

Verdachte wordt, onder andere, veroordeeld voor identiteitsfraude, het enige feit op de veroordeling waar een maximale gevangenisstraf van tenminste vier jaar op staat, nodig om TBS op te kunnen leggen. De rechtbank overweegt echter dat dit feit niet direct ziet op een ernstige inbreuk op de integriteit van de slachtoffers, reden dat de rechtbank de oplegging van TBS (met voorwaarden, zoals geadviseerd) een te vergaande maatregel vindt, zeker nu de voorgestelde voorwaarden ook in het kader van een voorwaardelijke gevangenisstraf met extra lange proeftijd kunnen worden gesteld.

Verlenging pas na meer dan twee jaar door hoger beroep en dadelijke tenuitvoerlegging
[Rechtbank Midden-Nederland, 24 juli 2018](#)

De rechtbank legde een TBS met voorwaarden op en heeft de dadelijke tenuitvoerlegging ervan bepaald (artikel 38 lid 6 en 7 Sr). De TBS met voorwaarden ging daardoor direct in (op 19 juli 2016), ondanks het door de verdachte ingestelde hoger beroep. Het vonnis werd in hoger beroep op formele gronden vernietigd, maar wel werd eenzelfde TBS met voorwaarden opgelegd. Hiermee is volgens de rechtbank een 'nieuwe' TBS opgelegd, die pas na het hoger beroep inging. En dus hoeft de verlenging van die TBS pas beoordeeld te worden twee jaar na het arrest van het Gerechtshof (14 juni 2018). Het OM wordt niet-ontvankelijk verklaard in de vordering tot verlenging omdat die op 13 juni 2018 te vroeg was ingediend (509o Sv).

Dit kan tot de situatie leiden dat een TBS veel langer dan twee jaar (in dit geval vier jaar) duurt voordat er een nieuwe beoordeling van de duur ervan plaatsvindt. De rechtbank vond dat in dit geval niet bezwaarlijk. Tijdens het tussentijdse hoger beroep had het Gerechtshof immers ook geoordeeld over de noodzaak van de TBS met voorwaarden.

Beëindiging TBS wegens disproportionaliteit van de maatregel

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant 30 augustus 2018](#)

Hoewel de rechtbank overweegt dat aan het gevaarscriterium is voldaan, wordt de TBS niet verlengd omdat de maatregel daarmee disproportioneel zou worden. De TBS-gestelde was destijds veroordeeld voor pogingen tot zware mishandeling. De rechtbank overweegt dat dit feiten zijn van relatief beperkte ernst in vergelijking met de delicten waarbij een TBS-maatregel pleegt te worden opgelegd. De TBS duurt inmiddels negen jaar. De laatste drie jaar was de dwangverpleging voorwaardelijk beëindigd. Hij functioneert al lange tijd stabiel en het recidivegevaar is op korte termijn laag en op langere termijn matig. Al drie jaar lang gaf de rechtbank opdracht om de mogelijkheden van een aansluitende voorwaardelijke RM te onderzoeken. Een RM werd niet realiseerbaar geacht omdat hij door een wachtlijst niet kon doorstromen naar een niet-forensische woonvorm. Het is onduidelijk wanneer hij wel zal kunnen doorstromen en of hij dan aan de wettelijke criteria voor een voorwaardelijke RM voldoet. De rechtbank vindt verlenging van de TBS niet langer proportioneel gelet op de duur van de maatregel, de relatief beperkte ernst van de indexdelicten, de beperkte kans op herhaling die bovendien dusdanig is dat betrokkene al jaren niet meer in een forensische setting hoeft te verblijven en de situatie dat verlenging van de TBS-maatregel feitelijk steeds wordt gevorderd omdat er geen zicht is op een plaats voor hem buiten de forensische setting. De vordering tot verlenging wordt afgewezen.

Loopt TBS (VO) door tijdens voorarrest nieuw strafbaar feit?

[Rechtbank Rotterdam, 10 oktober 2018](#)

Een TBS-gestelde met voorwaardelijk beëindigde dwangverpleging pleegt een nieuw strafbaar feit en wordt daarvoor in voorlopige hechtenis genomen en vervolgens veroordeeld tot een gevangenisstraf van drie jaar. In de tussentijd wordt zijn dwangverpleging hervat. De officier van justitie moet een vordering tot verlenging van de TBS indienen tussen twee en één maand voor het einde van de lopende TBS-termijn. Die termijn loopt niet gedurende de tijd dat de TBS-gestelde uit anderen hoofde zijn vrijheid is ontnomen. De vraag is of de TBS-termijn nog doorliep in de periode tussen het begin van het voorarrest en het moment waarop de dwangverpleging werd hervat. De TBS-gestelde had toen immers nog een TBS met voorwaardelijk beëindigde dwangverpleging, terwijl de wet in artikel 38 Sr enkel spreekt over TBS met dwangverpleging en TBS met voorwaarden. De rechtbank Rotterdam overweegt dat TBS met voorwaardelijk beëindigde dwangverpleging onderdeel is van de wettelijke regeling omtrent TBS met dwangverpleging en dus dat de termijn van de TBS ook niet doorloopt als iemand gedetineerd is tijdens een VO. Het OM heeft daarom de vordering tot verlenging prematuur ingediend en wordt niet-ontvankelijk verklaard.

NB: De rechtbank Rotterdam wijkt hiermee af van de vaste jurisprudentie van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zoals neergelegd in [het arrest van 5 december 2011](#) waarin het Hof expliciet overweegt dat er geen sprake is van opschorting van de TBS-termijn bij detentie gedurende een TBS met voorwaardelijk beëindigde dwangverpleging. Het Hof verwijst daarbij naar de Memorie van Toelichting bij de wijziging van artikel 38f Sr in 2005 waarbij dit expliciet werd benoemd.